

Satu Hassi
europarlamentaarikko

Lobbarien parlamentti

■ Siitä, lobataanko Euroopan parlamentissa ja kuka sitä tekee, on jonkin verran sanailtu julkisuudessa. Kerronpa omia havaintojani.

Suomen eduskunnassa, sen jälkeen kun hallitus on antanut lakiesityksen ja täysistunto on lähettänyt sen valiokuntaan, kuullaan ensiksi asiantuntijoita laidasta laitaan. Ensimmäiseksi kuullaan asianomaisen ministeriön edustajaa, käytännössä yleensä sitä virkamiestä, joka on ehdotuksen päävalmistelija. Sitten kuullaan kaikki mahdolliset tahot, joilla on jotain asiaan liittyvää varteenotettavaa sanottavaa. Jos ehdotus liittyy työelämään, kuullaan ainakin työnantajajärjestöjä ja ammattiliittoja, jos se liittyy ympäristöön, kuullaan tavallisimmin teollisuutta, ympäristöjärjestöjä, MTK:ta, mahdollisesti sellaisia firmoja, joita asia erityisesti koskee. Näin koko valiokunta kuulee paitsi perustelut sille, miksi esitys on sellainen kuin on, myös niitä tahoja jotka ovat ehdotuksesta eri mieltä. Koko valiokunta kuulee mielipiteiden koko kirjon.

Euroopan parlamentissa sen sijaan esimerkiksi ympäristövaliokunnan työlliställä on jatkuvasti niin paljon asioita, ettei asiantuntijakuulemisia pystytä järjestämään koko valiokunnalle.

Sitä, että eri intressitahot tuovat näkökohtiaan ja ehdotuksiaan meppien tietoon, sanotaan lobbaukseksi. Siinä sinänsä ei ole mitään pahaa.

Ongelma on siinä, että raha paljolti ratkaisee, kuinka hyvin kukin taho saa äänensä kuuluviin. Ammattiliitoilla sekä ympäristö- ja kuluttajajärjestöillä on varaa palkata muutamia asiantuntijoita seuraamaan lakiehdotuksia. Ne lähettävät hyvin aktiivisesti sähköpostia ja lisäksi ne ovat tehneet monista tärkeistä asioista hyvin havainnollisia esitteitä. Jos lobbausta mittaa sähköpostien määrällä, se on kohtalaisen tasapuolista.

Mutta infoähkyn maailmassa ylivoimaisesti tehokkainta on tavata meppi henkilökohtaisesti. Siinä raha astuu peliin. Me juuttaat olemme niin kiireisiä, että harvoin lobbari saa sovittua yhteistä tapaamista useamman kanssa, tehokkainta on kiertää tapaamassa meitä henkilökohtaisesti. Etulyöntiasemassa on taho, jolla on varaa palkata useampi lobbari. Melkein ainoa tapa bongata useampi meppi kerralla, on tarjota lounas, illallinen tai aamiainen. Onhan ihmisen kuitenkin syötävä. Aterioiden tarjoamiseen pystyvät lähinnä elinkeinoelämän lobbarit.

Brysselissä on Euroopan parlamenttiin keskittyneitä lobbyreita seitsemän kertaa niin paljon kuin meppejä. Valtaosa heistä on yritysten ja teollisuusliittojen palkkaamia.

Kun olen ollut parlamentissa vajaan puolitoista vuotta, olen pelkästään kemianteollisuudelta saanut kymmeniä kutsuja aterioille, ellen toista sataa. Koko tämän vajaan puoleentoista vuoden aikana muistan olleeni vain yhdellä aterialla, jolla sapuskat piffasi ympäristöjärjestö, ja kaksilla illallisilla, jotka isännöi ammattiliitto.

Kaiken kaikkiaan kutsuja erilaisten firmojen ja teollisuusliittojen tarjoamille lobbausaterioille ropisee harva se päivä, yleensä monta. Jos haluaisin, pystyisin syömään kaikki ateriani lobbarien laskuun. (En tosiaankaan halua.) Eduskunnassa vastaavia kutsuja tulee korkeintaan pari kuukaudessa. □